

КГБ ПОГРОЖУЄ В. ЧОРНОВОЛОВІ

Київ (ПС УГС). — У середу, 20-го липня ц.р., за кілька хвилин до вильоту в Київ був затриманий і примусово, під загрозою застосування сили, привезений у Львівський КГБ український правозахисник Вячеслав Чорновіл, один із організаторів Української Гельсінкської Спілки (УГС) і редактор незалежного журналу „Український Вісник”. В КГБ Чорновілові дали офіційне попередження, звинуваючи його в розпалюванні міжнародних ворожнечі і націоналістичних настроїв, у постачанні західних підривних центрів інформацією, яка використовується на шкоду совєтському народові, в організації масових виступів населення, що призводить до порушення громадського порядку.

Майор КГБ Чубатюк, що оголошував попередження, додав ще від себе, що КГБ вважає створення на базі Української Гельсінкської Групи Української Гельсінкської Спілки опозиційною політичною партією, а також приписав Чорновілові організації декількох неофіційних багатолітніх віз у червні-липні 1988 року. В мітингах 13-го, 16-го і 21-го червня та 7-го липня взяв участь від декількох тисяч до 50,000 осіб.

На одному з віз ставилося питання про відкриття самовільних на XIX партконференції бюрократів брєжнєвського покрою, серед них першого секретаря Львівського обкому партії Погребняка, начальника Львівського КГБ ген. Малика, секретаря ЦК КПУ Сальченка, першого секретаря ЦК КПУ Щербинського. На останньому віз було вирішено створити Демократичний фронт сприяння перебуванню, чому дуже опиралися місцеві влади. На всіх візх порушували питання соціально-національних проблем, серед них і про відновлення української державності, що існує тільки на папері, про надання державного статусу українській мові, про децентралізацію СРСР, введення республіканського господарства в економіку та інші вимоги, що входять у програму створеної на початку липня Української Гельсінкської Спілки — масової позапартійної неформальної організації.

Майор Чубатюк заявив Чорновілові, що його могли б уже арештувати, але з гуманних міркувань вирішили покинути офіційно попередити. Підписувати протокол попередження Чорновіл відмовився, але зробив у ньому запис, де казав, що патріотизм не вважає націоналізмом, що відновлення потоптаних прав українського народу не означає розпалювання ворожнечі до інших народів, що львівські візх — це масові виступи пробудженого народу, а не каверзи окремих осіб, що інформація про події в Україні він передає не як німось там підривним центрам, а засобом масової інформації, а це є нормою для демократичного суспільства. Чорновіл написав також у протоколі, що діяльність КГБ неумісна із політикою демократизації і перебудови.

Перед винесенням попередження поведено пропагандистську кампанію проти Чорновіла і його однодумців. Тільки за 10 днів — від 10-го до 20-го липня в обласній і республіканській пресі з'явилось близько 20 матеріалів, в яких були напад на Чорновіла. У кампанію включилися і всієї розради на пресу („Комсомольська Правда” з 9-го і 10-го липня).

З метою залякати населення, відвернути від участі в візх та від членства в УГС повідомлення про попередження Чорновілові було надруковано 22-го липня в пресі.

В. Чорновіл вважає, що винесення офіційного попередження несподівано сталося відразу після засідання Президії Верховної Ради СРСР, яка зигнорувала прагнення всього вірменського населення Нагірного Карабаху до самовизначення, і збіглося з рішенням про висилку з СРСР лідера вірменського національного руху Паруйра Айрікяна. Як думає Чорновіл, останні факти свідчать про підтвердження позиції Горбачова в національному питанні про те, що принципи національної політики компартії, встановлені Сталіном, залишаються в СРСР неперушними, без огляду на гучні слова про демократизацію і гласність.

О. МЕШКО ПЕРЕБУВАЄ В НЬО ДЖЕРЗІ

Микола Руденко вітає Оксану Мешко на летовищі в Нью-Йорку.
(Фото: ред. Х. Липичак, „Український Тижневик”)

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Оксана Мешко, 83-літня українська правозахисниця і співосновниця Української Гельсінкської Групи, прибула у вівторок, 26-го липня ц.р. до Нью-Йорку, Н. Дж. на відвідини свого родича Юрія Логуса. Вона перебуватиме у родині 2-3 тижні перед поворотом в Україну.

До Нью Джерзі О. Мешко

прибула з Австралії, куди вона поїхала з України весною цього року і там піддалася лікуванню очей. Вона там мала ряд зустрічей з українським громадою.

На летовищі в Нью-Йорку О. Мешко зустрічали, крім родичів, Раїса і Микола Руденки, Петро Рубан, Боженко Олександрівна та деякі українці з околиць Нью-Йорку — Нью Джерзі.

Появилися спогади В. Сокола

Едмонтон, Альта. — Тут у видавництві Канадського Інституту Українських Студій появились спогади письменника Василя Сокола п. н. „Здаєка до близького”. Спогади, які сягають початку цього століття, переплітаються з головними етапами українського життя в совєтських умовах.

В. Сокол описує сільське дитинство, переживання під час революції, перші кроки в журналістиці та знайомство з відомими письменниками 1920-их років (Майк Йогансен, Василь Мисик, Борис Тенета та ін.). На початку сталінського лихоліття Сокол був газетним кореспондентом, якого вислали до голодоморного села звинувачувати про „нові робітничі кадри”. Під час війни він скитався по Центральної Азії, відтак потрапив в

армію і повертається до Харкова.

Розповідання про післявоєнні десятиліття, Сокол обговорює взаємовідносини мистецтва та політики: життя харківської організації Спілки письменників; кар'єру свого сина Юрія, відомого кінооператора; виступи найближчої родини, що їх зазнав совєтський громадянин, який манагера став емігрантом. Автор вихав з родинно на Захід 1979 року; тепер проживає в Австралії.

Книжку можна придбати за 29,95 канадських доларів (або рівновартість), звертаючись на адресу: 3CA: Ukrainian Academic Press, 6931 South Yosemite, Englewood, Colo. 80112; Канада: University of Toronto Press, 5201 Dufferin St. Downsview, Ont M3H 5T8.

СФУЖО отримала нагороду

Пі час 97-ої конвенції Генеральної федерації жіночих клубів, яка відбулася в

Гранд Рапідс, Мінн., в днях 19-26-го червня ц.р., СФУЖО отримала грамоту за „Видатні досягнення в діяльності міжнародного взаєморозуміння” в конкурсі на тему „Релігії в світі”.

Нагороду призначено за проєкти, пов'язані з підготовкою до 1000-річчя Хрищення України: екслібриси, які розіслано дітям в 12-ти країнах світу враз із поясненнями символіки, конкурси слів та малюнку для українських дітей, які живуть поза Україною, та конкурс для дітей в публічних школах Торонто на тему виставки „Втрачені архітектурні пам'ятки Києва”, що відбулася в міській ратуші Торонто в листопаді 1987 року з нагоди Конгресу СФУЖО.

На тижні конвенції, в якій брали участь 1,015 делегаток з різних країн світу, репрезентувала СФУЖО голова д-р Марія Кнітковська, яка під час міжнародного поділу поділила короткий звіт із діяльності за останній рік і підкреслила зокрема, що це 1000-річчя Хрищення України а не Росії, як це Совєтський Союз пропонує і одночасно далі погнати віруючих в Україні.

Голова Українського Золотого Хреста Наталя Іванів у своєму звіті під час пленуму поділила інформацію про акції допомоги українським дисидентам в Україні та жертвам катастрофи в Чорнобилі.

СФУЖО є членом Міжнародного руху матерів з осідком у Парижі, де Олена Прошок є однією із заступниць президента. Делегатки СФУЖО на нарадах, що відбулися в днях 27-28

(Закінчення на стор. 4)

СТРАЙК У НАГІРНОМУ КАРАБАХУ ЗАКІНЧИВСЯ

Москва. Як повідомляють газети і пресові агентства, більшість страйкувальних у Нагірному Карабаху вирішили вийти на працю. За словами московського кореспондента газети „Нью Йорк Таймс” Билла Келлера, мешканці Нагірно-Карабахської автономної області припинили двомісячний страйк, „закривши главу найбільш небезпечної внутрішньополітичної кризи, перед якою стояв коли-небудь Михайл Горбачов”.

Чужинським журналістам в'їзд у Закавказзя був закритий ще в кінці лютого, однак американським репортерам вдалося дозволитися до столиці Нагірного Карабаху м. Степанакерта, де їх повідомили, що місцеві жителі масами виходять на працю. ТАСС повідомив у понеділок, 25-го липня, що на 15 великих промислових підприємств Степанакерта на працю вийшли 78,5 відсотка працівників на всіх людей. У п'ятницю місцевий комуністичний керівник Генріх Потосин, який виступав за возз'єднання Нагірного Карабаху з Вірменією, звернувся на телебаченні до жителів з закликком „припинити страйк”.

Як повідомляє совєтська преса, з кінця травня в Степанакерті, населення якого становить 40,000 осіб, були закриті практично всі установи і підприємства. На залізничній станції збиралися товарні поїзди з продук-

тами та іншими вантажами. Поліції численних відкритих крамниць опустіли. ТАСС цитував директора степанакертської фабрики освітлювальних приладів, який повідомив, що його підприємство не працює уже три з половиною місяці. Московська телевізія показувала товпи насуплених страйкарів, що збиралися на вулицях Степанакерта, і міліціонерів та воїків, які оглядали авта в пошуках зброї.

Повідомляють, що підприємства і установи Вірменії працюють нормально, але атмосфера в республіці залишається напруженою. Деякі підприємства працюють у три зміни, щоб компенсувати багатотижневий простій.

Мешканці Нагірного Карабаху, до яких вдалося дотелефонувати чужинським кореспондентам, заявили, що боротьба за приєднання цієї автономної області до Вірменії не закінчена, однак тверда лінія, взята Москвою в останні дні, показує, що продовження страйку плодів не принесе. За словами Б. Келлера, припинення страйку стало „важливим перемогою Горбачова: його рішення підтримати консервативні у цій справі явно себе оправдало. З другої сторони, він ризикує втратити престиж серед вірменів і їх прихильників з числа совєтської інтелігенції”.

У СВІТІ

КОРЕСПОНДЕНТ АГЕНТСТВА Асошіейтед Пресс інформувє із Сеулу, що не можна виключати участі Північної Кореї в літніх Олімпійських Ігришах. У листі отриманому парламентарною групою в Сеулі від групи парламентаристів Північної Кореї говориться, що північно-корейські спортсмени будуть готуватися до участі в Олімпіаді, хоч остаточного рішення у справі їхньої участі ще немає. На протязі кількох останніх місяців велися переговори між представниками обох частин Кореї і Міжнародного Олімпійського Комітету (МОК), які, правдоподібно закінчатимуться успішно. Кореспонденти підкреслюють, що заклик Північної Кореї до бойкоту Олімпіади не підтримали навіть комуністичні країни, які присилають своїх спортсменів до Сеулу.

У ПЕКІНІ ПОВІДОМИЛИ, що Японія погодилася ухвалити для Китайської Народної Республіки кредити на суму одного мільярда доларів на здійснення 15 різних проєктів. Японський урядові чиновники повідомили, що низьковідсоткові кредити Японія проголосила ухвалити Пекінові після довгих кількомісячних переговорів представників обох урядів, які частинно відбувалися в Токіо, а частинно в Пекіні. Японія отримас за свою позичку для Китаю тільки 2,5 відсотки. Для формального підписання договору в цій справі до Пекіну прибуде з офіційною візитою прем'єр-міністр Японії Набору Текесіта.

ПІД ЧАС ІНТЕРВ'Ю для кореспондента газети „Нью Йорк Таймс” керівник нікарагуанських антикомуністичних повстанців Альфредо Сезар заявив, що він надіється, що незабаром розпочнеться чергова рунда переговорів між делегатами контраст і сандіністами. Переговори повинні розпочатися не пізніше, як у першій половині серпня. „Ми вже вирішили багато проблем, — заявив Сезар, — але два останні питання мусять бути вирішені тепер, а саме: коли сандіністи мають намір реалізувати резолюцію п'ятих центральноамериканських держав про демократизацію Нікарагуа і коли має розпочатися процес шлювального припинення боротьби, складення зброї і проголошення повної амністії для повстанців”. На думку Сезара, допомогою для обох сторін може стати президент Коста Ріки Оскар Аріас, автор плану замиріння.

ТЕПЕРІШНІ КЕРІВНИКИ ТАЙВАНУ (Національного Китаю) перший раз призналися, що на материк, тобто в Китайській Народній Республіці, діє 300 їхніх агентів розвідки. Ця заява була зроблена одним з делегатів на XIII з'їзді Комінтангу, офіційного тайванського політичного руху, на ідеології якого спирають свою працю китайські націоналісти на Тайвані.

ВЕНЕСУЕЛЬСЬКА ПРИБЕРЕЖНА сторожа затримала польський торговельний корабель, у підвалі якого митні урядовці і поліція відкрили 16 замкнених герметично скринь зі зброєю і амуніцією. Представники венесуельського уряду заявили, що поліція зліквідувала 250 автоматичних крісів, 250 гвинтівок для пістолів, 200,000 патронів амуніції і деяку частину розривного матеріалу, з якого можна виробляти бомби і міни. Капітан корабля Анджей Куросіфка і більшість його помічників були тимчасово притримані поліцією і перевезені до Каракасу для дальшого слідства.

ЗГІДНО ІНФОРМАЦІЄЮ агентства Асошіейтед Пресс, Савдійська Аравія почала купувати деяку кількість зброї і амуніції в комуністичних країнах після того, як З'єднані Штати Америки, під тиском жидівської спільноти і Ізраїля, відмовилися продавати їй країні замовлену нею зброю в Америці. Король Фагд заявив кореспондентам, що його країна може купувати зброю де вона хоче, бо „ми є суверенною незалежною від нікого державою і керуємося власним розумом”. Він перестеріг кореспондентів перед злою інтерпретацією цієї справи, бо, на його думку, „Савдійська Аравія купує в комуністичних країнах зброю, а не ідеологію”. Деякі види ракет згадана країна купує також в Китайській Народній Республіці.

К. ГРОШ ЗУСТРІВСЯ З ПРЕЗИДЕНТОМ Р. РЕГЕНОМ

Вашінгтон. Продовжувється візита у З'єднані Штати Америки малярського партійного і державного керівника Кароля Гроша, який прибув до ЗСА минулого тижня. У середу, 27-го липня, К. Грош зустрівся з президентом Роналдом Регеном. Перед тим він розмовляв з кандидатом на пост президента від Демократичної партії Майклом Дукакісом. Після прибуття у Вашингтон малярський лідер зустрівся з державним секретарем ЗСА Джорджем Шульмом.

Це перша візита малярського керівника у З'єднані Штати за останні 40 років, з того часу, як у Малярщині з допомогою Москви до влади прийшли комуністи. Кароль Грош став головою Ради міністрів рік тому, а в травні цього року він очолив малярську комуністичну партію.

Кілька тижнів тому відповідальні працівники американського Державного департаменту повідомили, що вони мають деякі дані про те, що Совєтський Союз має намір в недалекому майбутньому вивести свої війська з Малярщини, де після потоплення у крові народного повстання яроти комуністів у 1956 році Москва постійно тримає один із своїх „обмежених контингентів” військ у кількості 65,000 осіб. Однак К. Грош, виступаючи у вівторок в американському Крайовому пресовому клубі, заявив, що виведення совєтських військ з Малярщини може статися лише в рамках загального скорочення військ країн НАТО і Вар-

шавського Пакту в центральній Європі.

Адміністрація Регена раніше заявила, що вона вітас виведення совєтських військ з Малярщини, підкреслюючи при цьому, що такий захід ніяк не вплине на загальний баланс в Європі, бо Малярщина не межує ні з однією державою, що входить в НАТО.

Виступаючи перед журналістами, малярський керівник заявив, що в Малярщині будуть проведені серйозні економічні і політичні реформи, при чому вони будуть проводитися в життя не ізольовано, а комплексно. „Оба ці процеси повинні бути тісно зв'язані між собою”, — сказав К. Грош, підкреслюючи однак, що будь-які політичні реформи будуть реалізовані в рамках існуючої в Малярщині однопартійної політичної системи.

„Ми маємо намір відкрити наші ринки як для чужинського, так і для малярського капіталу”, — заявив Грош, маючи на увазі запроваджену перебудову внутрішньої господарської політики Малярщини. Він дав також зрозуміти, що намагається розширити доступ своєї країни на американський ринок.

Говорячи про події 1956 року, коли відносини між Малярщиною і Заходом різко погіршилися після приходу до влади в Будапешті просовєтського уряду, К. Грош зауважив, що ці події уже „ввійшли в історію” і що „було б несправедливо постійно згадувати про них „у щоденній політиці”.

Совєтський генерал передбачає упадок Кабулю

Ісламабад, Пакистан. Агентство Асошіейтед Пресс акредитовані в Пакистані кореспонденти, покликаною на заяву тамашного президента Мохамада Зія уль-Гаха, інформують про припинення виводу совєтських військових частин з Афганістану і концентрацію совєтських військових частин доволка Кабулю, столиці цієї розтерзанної війною країни, з метою захоронити столицю перед упадком, а зокрема тиском антикомуністичних повстанців-муджагедінів.

Заява пакистанського президента була співзвучна з опублікованою в московському журналі „Огоньок” статтею генерал-майора Кіма Чагалова, який так просто і заявив, що Кабуль незабаром попаде в руки повстанців, як тільки це місто і країну покинуть останні частини совєтської армії.

Рівночасно з цією заявою Москва категорично відкинула твердження президента Пакистану про концентрацію війська доволка Кабулю і назвала цю заяву „чистою провокацією”. Під час

пресової конференції президент уль-Гах відмовився відповідати на запитання численних кореспондентів, на яких джерелів він спирає своє твердження про концентрацію совєтського війська, а головню про здержання виведення військових частин з Афганістану. У Вашингтоні однак заявили, що джерелом інформації можуть бути спостерігачі Організації Об'єднаних Націй, які виповняють там свою службу. Треба однак застережитися над ревелюційним повідомленням совєтського генерала, заяву якого вперше опублікував журнал „Огоньок”. Журнал є спеціалістом від справ Афганістану і один з викладачів у військовій Академії ім. Фрунзе в Москві.

Кореспондент газети „Нью Йорк Таймс” в Москві Билл Келлер пригадав, що свого часу справа Афганістану дискутувалася дуже засекречено серед членів Центрального Комітету і Політбюро КПСС. Було

(Закінчення на стор. 4)

В АМЕРИЦІ

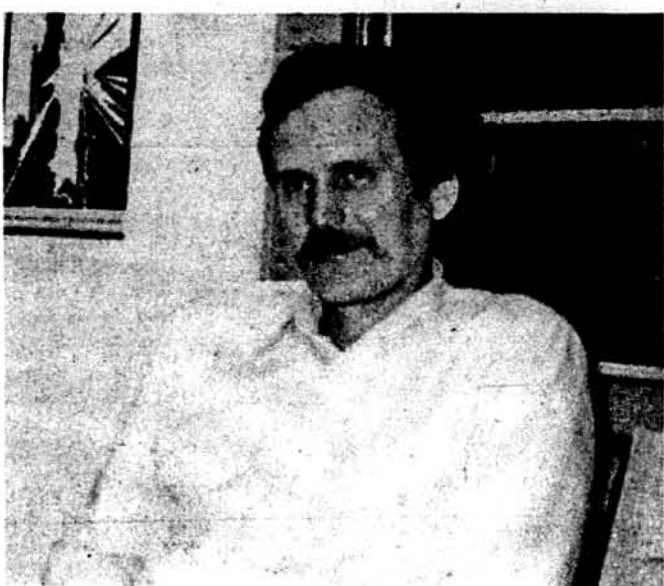
ДОВГОТРИВАЛА ПОСУХА в ЗСА загрожувє не тільки фінансовими втратами, але має також інші шкідливі, а навіть дуже коштовні, й небезпечні наслідки. Йдеться тут про величезні пожежі і втрати природної краси у найстрашнішому крайовому заповіднику ЗСА Слловстон Парку, де вже згоріло біля 52,000 акрів лісовини. Пожежа набрала такого загаягу, що у вівторок, 26-го липня ц.р., загрожувала території, на якій знаходиться найбільший у світі гейзер „Олд Фейтфул”, а разом із цим багатьом туристам, які відвідують цей парк.

У ВАШІНГТОНІ Комісія в справах етики Палати Репрезентантів офіційно вибрала Річарда Фелена, керівника чикагської адвокатської фірми, на голову комісії, що має провітрити оскарження спікера Джимі Райта. Його обвинуваєно в тому, що він уживав своє бюро для особистих користей, які в тому, що він незаконно нехтував федеральними банковими законами.

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ, ідучи на проє з демократичними закладами корупції в Уряді президента Роналда Регена, обіцяє зміцнити етичні вимоги у відділі виконавчої влади, створюючи для того спеціальне бюро при Білому Домі. У протилежності до офіційної настанови Уряду президента Р. Регена, він погоджується з концепцією незалежних прокураторів у просліженні морально-етичних переступлень, однак підкреслює й те, що такі прокуратори повинні також перевірювати членів Конгресу, проти чого завжди виступають демократи.

П. РУБАН, ЖЕРТВА КРИВОСУДДЯ, СЕРЕД НАС

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Здається ніколи нам навіть в найбільше сміливих снах не снилося, коли ми перед восьми роками читали Левка Лук'яненка „Зупинити кривосуддя”, що одного гарного літнього дня 1988 року ми будемо вітати тут героя того письменського звернення Л. Лук'яненка до редакції журналу „Народна творчість та енографія”.

Петро Рубан розповідає...

Петро Рубан, український політв'язень — по званні інтарсент, в перший тиждень після свого приїзду прийшов до Українського Народного Союзу та по черзі відвідував Екзекутив і редакції „Свободи” та „Українського Тижневика”. І ось ми сидили кругом нього та зі захопленням слухали його розповіді. Показується, що П. Рубан — не лише мистецько-художник, але також мистець у слові. Його думки та спосіб, в який він представляє свої важкі переживання 22-літнього ув'язнення, мусять захопити слухачів навіть так „критичних”, як часами бувають журналісти. То ж не диво, що час на розмови з нашим гостем проходив нас скоро і ми усі без вишколу покинули свою працю, щоб лише могли дізнатися про все, що накопилось в серці нашого нового „в'язня на волі”.

До речі, він все ще не може вповні усвідомити

собі, що він тут, на вільній землі, бо перехід із карного сибірського табору до Нью Йорку ніяк не вміщається в реальність. Тому П. Рубан часто у розповіді повертається до своїх товаришів, що залишилися у тому пеклі, яке йому пошастило покинути.

„Я тут сиджу у вигідному кріслі, при застеленому столі, а вони далі караються у штрафному ізоляторі, у холоді та голоді”, — каже він, коли на закінчення відвідин у нашій редакції ми ще поспуємо до Миколи і Раїси Руденків на український борщ.

Але і в розмові з нами в редакції він постійно підкреслює своє завдання тут допомогти своїм товаришам до визволення та до покращання їхньої долі.

А він добре знає, яка це доля. Та ж йому, тепер 48-літньому, судилося сидіти по тюрмах і карних таборах щіх 22 роки — значить майже половину життя! Він „спец” у знанні усіх знущань та наклепів, які кагебіська система вправляє на політичних в'язнів. Йому, як і іншим нашим політичним в'язням приписува-

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07310.
Svoboda (201) 434-0237 U.N.A. (201) 451-2200
Subscription: 1 year \$40.00 6 months \$22.00 3 months \$12.00
U.N.A. members 1 year \$15.00 Change of address \$1.00 Make check or money order payable to Svoboda

Postmaster: Send address changes to:

Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07310
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-1600

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік \$40.00 на півроку \$22.00 на 3 місяці \$12.00
Для членів УНСОЗУ \$15.00 на рік Замовити зміну адреси \$1.00
Чеки і грошові перекази виставляти на Svoboda

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Антисемітизм в Америці і часи Хмельницького

„Чикаго не є Німеччиною з-перед 50-ти років ані Францією з-перед 100 років, але суть антисемітизму є та сама — пише у своїй прецікавій статті в „Нью Йорк Таймс“ з 26-го липня 1988 року професор психології у Чикагському Лойола університеті Юджин Кеннеді. Він наводить низку прізвищ місцевих, себто чикагських діячів, однаково чорних, як жидів, і з-посеред тих прізвищ тільки деякі відомі ширшої американській та українській громадській „міста вітрів“, як називають Чикаго. Наприклад, відомо, що Чикаго є рідним містом впертого чорного амбітника Джессі Джексона, який повірив, що він має дані на президента Америки. Відомо теж, що своїми антисемітськими виступами здобув собі ім'я інший чорний провідник Луїс Фарракан: Джексонові закидали, що він приятелює з Фарраканом і що тому не може рахувати на жидівські голоси у своїй виборчій кампанії.

Проф. Юджин Кеннеді дивується, чому Джессі Джексон у своїй дуже балакучій і голосній виборчій агітації не заторкував явища антисемітизму, яке найяскравіше проявляється у чорному американському суспільстві, — так само, як жиди в Америці в масі ненавидять чорних. Чорні — твердить проф. Кеннеді, — закидають жидам світову мову на захоплення влади у світі, заволодіння засобами масової інформації і використанням їх для політичних цілей, визиски і наживу чужим коштом. У сучасній ситуації в Америці, після офіційної номінації Майкела Дукакіса, як кандидата Демократичної партії на президента ЗСА, цікаво, як цей антисемітизм, який не обмежується тільки до чорного суспільства, відіграв на листопадових виборах. Джессі Джексон не став „партнером“ Дукакіса і не буде, як він мріяв, заступником президента з Дукакісом як президентом. І дружина Майкела Дукакіса є жидівського роду. Тому можна вже вичитати між рядками різних американських коментаторів, що в листопаді чорні громадяни Америки, які становлять 22 відсотки всього населення, сидітимуть дома. Але теж невідомо, чи факт, що Кітті Дукакіс одверто признається до мейсеевого віровизнання і її діти не хрещені — чи цей факт допоможе чи пошкодить Дукакісові? Можна сказати, що віровизнання не грає ролі ані у президента, ані тим паче у його дружини, — в даному випадку воно грає роллю постільки, що проявляється у лівому лібералізмі Дукакіса. Він не тільки проти молитов у школах, але і „рожевий“ супроти Москви, готов на відмову від різних родів зброї, запланованих урядом Регана, заповідає ліквідацію різних заморожених баз, вмиває руку від протикомуністичних партизанів Нікарагуа.

Прикметною і дуже дивною рисою вдачі і світогляду жидівського суспільства є відсутність зрозуміння, що вони, жиди, своєю поведінкою, однаково супроти арабів на окупованих землях Близького Сходу, як своєю ненавистю супроти українців і своєю традиційною орієнтацією на державу, а не на нарід, серед якого живуть, самі творять і підсилюють антисемітизм. „Як би я був жидом, то тепер злякався би“, — цитує проф. Кеннеді одного видатного діяча з Чикаго. Він каже правду, бо антисемітизм проявлявся у трагічних для жидівського народу проявах реакції. „Остаточна розв'язка жидівської проблеми“ Адольфа Гітлера проявилася у дикому, звірському і жорстокому голокості. За царату пунало гасло „Бей жидів — спасай Рашею“ і в практиці давало погроми, організовані охороною, та процес Бейліса. Але й за Богдана Хмельницького був в Україні вибух гніву проти жидів. Новіші жидівські історії, як Шпіглер й інші, признали, що причиною того вибуху не був расовий ані національний антисемітизм українців, а господарський, — це була реакція на факт, що за панування польської шляхетчини на Правобережжі вислугування жидами польським лідичам пішло так далеко, що жидівські орендарі мали ключі від українських церков. Не всі жиди такі, як Елізабет Голцман з Брукліну, або й колишній державний секретар за президента Ніксона Генрі Кіссінджер — лояльний республіканець — мейсеевої віри. Але явище антисемітизму хоч логічне, проте погане. І не треба радити, а сумувати, що ізраїльський уряд та жиди в Америці не тільки в Чикаго, але й на Брукліні в Нью Йорку самі створюють антисемітизм.

Чільні мілітарні аналітики одногласно майже стверджують, що перегони у збройні вріст закінчилися. Причина після 30-тирічних досліджень — це й досі не вдалося ствердити і збагнути, як виграти у майбутньому у будь-якій формі атомової війни. А хоч і надалі не припиняється шаржувати різноманітним політичним пустомельством, то і з-посеред сучасної підготовки до виборів на пост майбутнього президента ЗСА, немов би заставили і пригладити факт, щоб ще і, ще раз переверити істотною і вірогідною певністю наскільки можна буде сполучити, на устійнене вже тепер часткове домовлення, про редукцію нуклеарних ракет між ЗСА і СССР?

І ось саме тепер, після знесення 25-літнього засекречення, можна під сучасну пору дошукатися і ствердити на основі достовірних і задовільних джерел із Крайової оборони про те, як світ, а зокрема ЗСА стояли багаторазів, віч-у-віч атомової війни. Причому кажеться, можна знайти досить точні і подрібні описи, пошавши з того часу, коли до ЗСА втримували своєрідний „монополь атомової зброї“ аж до того часу, коли вдалося Советському Союзу розбудувати свій власний атомовий арсенал і таким чином осягнути паритет, почала діяти створювана загрозла постільки вибуху, чи пак спалаху атомової війни.

За одну із великих серйозних джерелам релігій, із такою можливістю, яка не змінила постійної загрози

Ярослав Курдик

НЕЗМІННА І ПОСТІЙНА МОЖЛИВІСТЬ АТОМОВОЇ ВІЙНИ

нуклеарного зудару, слід взяти до розгляду твір спів-авторства Данієля Акселрода, праці під заголовком — „Як виграти атомову війну?“ Секретні плани вивчення Пентагону такої війни? За саме основне у цій праці слід було б прийняти факт, що ЗСА від багатьох років були пригтовані і наставлені на це, щоб у випадку неминучості — вдарити першими.

І так із теперішньої декларації державних засекречених документів виявляються деталізовані подробиці опису того, як президент Гаррі Труман прийняв уперше, як і в тому часі називали — „стратегію ескаляційної атомової домінації“. Це трапилося у 1946 році, коли президент Труман зарядив, щоб Советський Союз відтягнув свої війська із прикордоння Ірану і таким робом дав право і можливість пропливу нафти з того обширу для ЗСА. Труман обмежив був свій реченець до 48-ох годин, у випадку — якщо Москва не захоче поділитися стратегією домінації. У висліді: СССР приспівено відтягнув свої війська протягом 24-ох годин. У випадку, коли б СССР не погодився до Пентагону приготував був „повноцілну мережу дій атомової зброї“.

Ось так виглядала перша в історії „фаза ескаляції

атомової стратегії“, аж до того часу, поки Советський Союз не розбудував свого власного атомового арсеналу із відомого з того періоду т. зв. „Відплатної загрози“.

Але на основі вже тепер повноцілних об'явлень, вибраних із засекречених архівів Крайової оборони ЗСА, треба пригадати, хоч які із цих моментів, які загрожували вибухом „нуклеарної війни“.

1) У плануваннях із 1950 року було розроблено доволі вдатну схему, що мала на меті так „прочесати“ Советський Союз серіями атомових бомб і ракет, щоб вибити з ладу будь-яку спроможність військової та економічної мобільності і, спалюючи в такий спосіб всю державну діяльність, зніщити комунізм, а владу передати в окремих республіках протикомуністичним силам.

2) Черговим був план генерала Д. МакАртура у 1952 році, щоб очистити Північний Корею від комуністичних ворожих сил, виваючі для того, цілої серії, різноманітних атомових бомб.

3) Планування президента Д. Айзенгавера у 1953 році, щоб перевести „короткотермінову атомову операцію“ проти Китаю і, таким чином пригадати Пекінові, що ЗСА є передовою

силою і мировим чинником у світі.

4) Маловідома у світі відомість, що Пентагон запропонував був Франції передати їй кілька десятків малокалібрівих атомових бомб, щоб не дати спромогти Го Чі Мінві виграти перемоги біля Дієн-Бієн-Фу у В'єтнамі.

5) Нуклеарний ультиматум президента Ніксона у 1969 році під час війни у В'єтнамі, на основі якого, Го Чі Мін припинив негайно далі військові дії.

6) Нуклеарна мобілізація ЗСА у Караїбському Середньому морі, із пересторогою, щоб Москва не підтримувала і не підсилювала кризи в цьому обширі.

7) Дуже різка і безоглядна пересторога для СССР, — як це було заплановано, — щоб за згодою Мао Дзедонга, заманити американські війська на територію Китаю, а потім знищити їх там советськими нуклеарними засобами, що коли б так трапилося, то ЗСА усім своїм атомовим арсеналом, складеним із 11,876 зарядів, вдарити по СССР і знищити всі 248 найновіших промислових та людських скупчень протягом найближчих кількох годин і то не один раз, а п'ятдесяткратно.

Із цих тільки декількох згадок і припадкових описів можна доволі легко прийти до остаточних висновків, що загроза була, і буде постійною і незмінною, завжди і всюди... А якщо ЗСА поважилися б змінити того типу теперішній порядок дій, то вони самі залишаються тоді і загрожени і безборонні.

О.Т.

РЕВОЛЮЦІЯ ЙДЕ ЗНИЗУ

II.

відкривали садочки для своїх дітей.

Колись у Галичині, під польською займанщиною, самі батьки відкривали садочки для своїх дітей і змінили виховати патріотичну мову. Та чи тільки садочки? В Галичині існували читальні „Просвіти“ майже у кожному селі, існували власні школи з українською мовою навчання і для їх організації — незалежні „Рідні Школи“. Педагогічні Товариства, навіть своє незалежне Наукове Товариство імені Шевченка. Була і своя організація письменників. Що з того залишилося? Прийшли „визволителі“ в 1939 році і сходу, як проголошували злук усіх українських земель, відвіду мрію українського народу: що сталося: зліз відваляти усі ці „Просвіти“, „Рідні Школи“, незалежні організації, й у висліді, після сімдесяти років „визволення“ життя, докотилися до того, що в Україні немає українських садочків, а українська мова зацикає...

Можна вимагати і від письменників практичної громадської роботи. Понаписували вже досить отой партійної макулатури і можна б взятися

за інше діло. Ще в попередньому сторіччі виникла незалежна група українських модерністів „Молода Муза“. Були там талановиті поети: Василь Пачовський, Петро Карманський, Остап Луцький, а далі Михайло Рудницький, Володимир Бірчак, Михайло Яків і багато інших. Іван Франко, який проповідував тоді кам'яницький рух, критикував тоді цю групу за її нові модерні прийоми. А треба підкреслити, що саме Франко в той час і був отой літературний встановлений, який, вирішував про долю літератури. Найбільше понало від Франка Луцькому, якого наш Кам'янець ще й називав „малюпо“ може тому, що не хотів він стати уряд „луцки скалу“. А чи справді потрібно було цю скалу лупати, бо ось на скалі будував Христос церкву, та й ця скала могла бути догори моголою, що її Шевченко розризи абориги, як це і відбилось потім у творчості молододумівця Василя Пачовського.

Але гляньмо, як повели себе оці заатаковані молододумівці. Багато з них перешли у шкільництво: Карманський і Пачовський, і Бірчак були учителями-виховниками і саме в систе-

мі „Рідної Школи“. Якби опинився у банківництві, в якому молоде українське суспільство шукало основ господарського відродження, а Луцький покинув своє віршування, хоч був і добрим поетом і добре освіченим у літературному процесі, та почав організацію української кооперації.

Ціла сітка кооперативних станцій покрила Галичину і допомогла нашому селянству підняти свій господарський статус. Всю цю віддану для народу працю одним заходом знищили окупанти Галичини советськими військами в 1939 році, що дала це похвальну назву „визволення Західної України“.

В теперішній час перестройки бачиться, що саме кооператив — це основа відродження народного життя. Це є час, щоб відкрити господарські підприємства, якого наш Кам'янець ще й називав „малюпо“ може тому, що не хотів він стати уряд „луцки скалу“. А чи справді потрібно було цю скалу лупати, бо ось на скалі будував Христос церкву, та й ця скала могла бути догори моголою, що її Шевченко розризи абориги, як це і відбилось потім у творчості молододумівця Василя Пачовського.

Чому ж дотепер ще не посталі ні в одному університеті товариство, яке пропагувало б між студентами

(Закінчення на стор. 4)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагус Лев Якевич

У пошуку інтелегентного життя у всесвіті

Приблизно 400 років тому згинув у Римі на кострі італійський монах та філософ Джордано Бруно, при-суджений до смерті інквізицією за несумісність його космологічних поглядів з християнською релігією.

Він бо проповідував, що кожна зоря на небі становить сонце, навколо якого кружляють планети, а навколо планет — місяці. На його думку, на деяких з тих планет могло розвинути життя набагато швидше, ніж на нашій землі.

Сучасна наука, не тільки потвердила сумісність його поглядів на побудову всесвіту, але й велику правдоподібність його візії про розвиток життя на планетах інших зір.

Ми, маємо дві родини: ближчу й далшу. Нашу ближню родину становить наша сонячна планетна система, а нашу далшу родину — наша галактика, яку називаємо поетично „Молочним Шляхом“. Вона одна вміщає біля 300 бильйонів зір, включно з нашим сонцем, які вмиряють та поповнюють новонародженими зорями, зформованими із хемічної жулижції випалених зір. Обраховують, що кількість галактик у всесвіті дорівнює 10 бильйонів. Вони всі побудовані з цього самого молекулярного матеріалу, що наша сонячна система, та порушаються на основі тих самих законів механіки.

Учені доказали також, шляхом біологічних експериментів що коли пропустити кризь пляшку, сповнену молекул первинної атмосфери землі, фіолетне світло та електричне розрядження, утворяться в ній органічні молекули, що становлять цеглини нашого життя. Такими молекулами, згідно з досліддами радіоастрономії, сповнені всі міжзоряні простори.

Тому учні прийшли до висновку, що органічне життя в космосі не становить рідкісного феномену. Але їм забракло багато часу, щоб зарисувати свій науковий престиж серйозними досліддами цього напівфантастичного феномену.

На їх оправдання слід, проте, сказати, що вони не мали в тому часі, ані радіоастрономії, ні тих всіх засобів технології, що ними користуються сучасні дослідники.

Але в середині XIX сторіччя ситуація змінилася докорінно, з розвитком ракетного рушія, що став основою космічних політів, увічаних вичаленням людини на поверхні місяця та спробами розшуків життя на інших планетах нашої сонячної системи. Згадати б тільки такі дослідди, безплотні ракети, як Вікінги (I і II), Вікінги, Рейнджери та Піонери (9 і 10). Перші дві ракети, устатковані біохімічними лабораторіями були вичалені для дослідження сліду життя на Марсі, а

дві останні устатковані космічними вітальними плякетками з окресленими атомами водню, астрономічного положення нашої планети та вигляду людини обох статей, були вичалені для обшлуду найдаліше розташованих планет, щоб по останньому обшлуді планети Юпітер, залишити соняшну систему та полунити в космічні мандри, назустріч незнаймі цивілізації.

Можливе, що в тому самому часі, коли пишемо цю статтю, один з виланних Піонерів в нетрі нашої галактики вже в руках представників космічної цивілізації, яка старастеся розшифрувати зміст його вітальних плякеток (ідея, яку про-дав НАСА астроном Карло Саган (та довогравної плятки „звук життя“ із зразками земного життя та голосами мешканців землі).

Пошуки за такою космічною цивілізацією прово-дять сучасні космічні дослідники, при допомозі про-сків окреслених криптоні-ом SETI (Search for extraterrestrial intelligence). Най-більшим проєктом вважа-ють тепер проєкт „SENTI-NEL“, який користується гарвардським радіотелеско-пом. Але найбільш завер-шену програму SETI планує в найближчих роках НАСА.

Ця програма пов'язує пристрій, що має назву „ба-гатомерного спектрального аналізатора“ з цілою низкою радіотелескопів, включно із 1,000-стовим телескопом в Аресібо, Пуер-то Ріко та вичисленим до-слідним компютером. В ос-новному компютер, з допо-могою спектрального ана-лізатора добирас потрібні дані з-поміж десятка міль-йонів мереж в постійному шуканні за особливим типом сигналами, що мають певну окреслену частотність.

Ця програма розрахову-вана на п'ять річних фаз, ко-штує яких дорівнюватиме 1,5 мільйона дол. кожна. Поча-ток програми передбачає-ться між роками 1989 та 1990, з тим, що до основної програми будуть включені ще два додаткові два види досліддів, з яких один буде обстежувати небо в пошу-ках інтенсивних сигналів, які невідомі цивілізації мо-гли б надавати посередньо з міжзоряних маяків, а дру-гий слідкуватиме заповною слабких сигналів, напрям-лених до нас безпосередньо з великого грона, приблиз-но 800 сонцеподібних зір, розташованих на відстані 80 світлових років (460 три-льйонів миль) від землі.

Під сучасну пору наша галактика вміщає поверх 10 бильйонів сонцеподібних зір, що мають свої планет-ні системи, які теоретично можуть бути осідком жит-тя, у різних етапах його розвитку. Але SETI наставлена на шукання технічно розвину-тих цивілізацій, спромож-них сліду життя на Марсі, а

(Закінчення на стор. 4)

Михайло Лоза

ЩАСЛИВА ІДЕЯ

Щаслива ідея — це ідея, яка зродилася у відомого журналіста й громадського діяча Василя Дідюка. Зродилася ця ідея вже давно, а стала дійсністю щойно цього, 1988 року. Йдеться про видання своєрідної антології гумору, яку Василь Дідюк окрестив назвою „Сміється на здоров'я“. Про процес, який відбувся в часі між виникненням ідеї і її реалізацією, Василь Дідюк розказав у „Вступному слові“ до антології „Сміється на здоров'я“. Там читаємо:

„Закінчуючи своє Вступне слово, хочу сказати: вже довгі роки — з різних журналів своїх і чужих, преси, календарів і оповідань, я збирав, записував і перекладав з інших мов все, що відносилось до гумору-сатири. Час від часу переглядав зібране, дещо посям'явся, відкладав і далі ще доповнював новим. Ніколи й на гадку мені не приходило, щоб зібране впорядкувати і видати окремою книжкою, хоч був свідомий і часто застано-влявся над тим, чому у нас так мало гумористичних видань? Бо властиво побіч С. Руданського „Творів“, їх є дуже мало“.

Василь Дідюк не пояснює, коли і як прийшло йому на гадку надати довготривалі праці книжкову форму. Але добре, що так сталося. Такого характеру книжка як „Сміється на здоров'я“ побажана, потрібна і завжди знайде читача. Тому й видання її — доцільне.

Поміщені у антології „Сміється на здоров'я“ речі за своїм, — що так скажу, — жанром — різноманітні. Є там довші гуморески, гумористичні вірші, приповідки (забарвлені досить часто гумором), але найбільше — короткі жартів (анекдоти). Є розділ із самими карикатурами мистця Всеволода Магаса. Йому належить також і мистецьке оформлення обкладинки. Карикатури займають 29 сторінок книжки, але вони чомусь не пагіновані. Коли б ці сторінки додали до 211 сторінок з текстом, то одержимо точні дані про об'єм книжки. Треба підкреслити, що карикатури дуже вдалі, майстерно виконані. Не зашкодило б було назвати зображених у карикатурах осіб, бо, хоч і дуже виразні і напевно подібні, то читачі, які не

знають людей, — як то кажуть, — „з лиця“, а тільки з прізвищ, не розумітимуть карикатур.

Немалу кількість ілюстрацій можна знайти і між текстами, але це вже відбитка з джерел, з яких Василь Дідюк черпав тексти.

Антологія „Сміється на здоров'я“ не позбавлена сатири. Особливо проявляється вона у жартах на тему відносин у СССР і сателітних державах. Ось приклад для підтвердження вищесказаного і для відпруження читача цієї рецензії:

При вступі до партії комісія допитує кандидата:

— Чи брали раніше участь у бандах?

— Ні, ні! Це я вперше...

Або: — Учитель у школі питає дітей: ким кожен хотів бути, якби у нього батько був Сталін?

Один учень виявив бажання бути героєм Советського Союзу. Інший — маршалом. Ще інший — великим письменником. Тільки один учень сів мовчки.

— Ну, а ти ж? — спитав учитель.

— Сиротою — відповів учень.

Або: — Біля берлінської стіни бавляться діти. Оце діти із західного боку дразнять дітей, що по східному боці:

— У вас нема школяру!

На це діти зі Сходу:

— А зате ви не маєте комунізму!

Діти із Заходу:

— Якщо захочемо, матимемо комунізм!

Діти із Сходу:

— Тоді не матимете більше школяру!

З польського гумору:

Колі до Польщі приїхав король Ляосу, в Варшаві розказували таку вістку:

„Король Ляосу приїхав до короля Хаосу“.

Або: — У Варшаві, на вулиці, зустрічаються два приятелі: один звичайний чоловік, другий — партійний.

— Ти чуж новину? — каже безпартійний. — Совети прислали до Польщі три мильйони черевиків...

— А я тобі не казав, москалі — добрі люди! — гукнув обрадуваний партієць.

— Стривай, дай мені докінчити, — говорить далі безпартійний: — привезли три мильйони черевиків до направи...

У антології „Сміється на здоров'я“ переважають жарти на злободенні теми. І з них можна солідно посміятися.

Прийшов додому вночі п'яний чоловік. Зірвалася жінка з ліжка, підскочила до чоловіка, лянула по щойі й гукла:

— Кажі, п'яного, будеш ще пити?!

Чоловік мовчить. Жінка попадає в лють і лась — по щойі з другого боку, гукаючи:

— Кажі, будеш ще пити?!

Чоловік подивився посоловілими очима й ледве відповів:

— Ну, добре, наливай!

— Супружжя внесло в мос життя музику — каже Іван до свого приятеля. — Я навчився грати другу скрипку.

У світличці пані каже дітям:

— Як прийде отець і скаже Слава Ісусу Христу, то відповісте: Слава на віки!

Прийшов отець і каже: Слава Ісусу Христу!

Діти відповідають:

— Слава на ВІКЕНД!

Поручаючи цю антологію гумору нашому загалові, послужимось словами її упорядника Василя Дідюка:

„Серед нашої сірої буденності добрий гумор є для нас незаступною konieczністю щоденного життя й здоров'я“.

Тож придбайте, будь-ласка, книжку, читайте її і смійтеся на здоров'я!

Книжка друкувалася у друкарні „Бескид Графікс“ і ОО. Василія в Торонто. Видавництво: „Овід“. Видано книжку накладом автора. Ціна книжки тільки 16 доларів.

Замовляти: W. Diduk, 30 Alhambra Dr. 402 Islington, Ont. M9A 4J8 Canada.

Святкування Дня Української Єдності у Фініксі

В неділю, 29-го травня, в українській католицькій парафії Успіння Пресвятої Богородиці відбулися урочисті святкування Дня Української Єдності. У святкуваннях і посвяченні пропам'ятного хреста Тисячоліття крім запрошених священників, гостей взяв участь римо-католицький єпископ митрополіти Фініксу Томас О'Брай.

Згідно з ініціативою Світового Конгресу Вільних Українців, місцевий Громадський Комітет Тисячоліття уповноважив парафіяльний комітет провести святкування.

О год. 10-й рано Святу Літургію відслужили парох о. Іван Кротець в асистоті крилопан Мирослава Олешка і Михайла Боберського. Після Євангелії о. І. Кротець вголосив відповідну проповідь, закликав до єдності, об'єднання молитвою і любов'ю. «Сьогодні посвячуємо хрест, який є не лише символом Христа, але також символом, що об'єднує нас в одне тіло», сказав о. парох. «Власною любов'ю, прагненням до єдності, до добра святкуємо цей день». Після Святої Літургії о. год. 12-й при звуках дзвонів процесійний похід пісню «Хочемо Бога» вітав дошлюбного гостя Владика при вході на площу парафії. Біля пропам'ятного хреста вітали Владика представники парафії — д-р Стефан Михайлів привітом, Галина Аташук хлібом і сіллю, Діти «Рідної Школи» Віра, Стефан, Тафіт, Данило, Євген Чопівський, Тиміш Бойко вітали привітом і китицею квітів. Під час урочистої відправи «Обнова хресних обітів» отці провели ритуал оновлення обітів святого Хрищення в якому присутні гріхні відрішилися від зла, гріхні визнавали віру в Бога при

Єпископ Фініксу Томас О'Брай посвячує пропам'ятний хрест Тисячоліття в асистоті отців — віта парох о. І. Кротець, крил. М. Боберський, крил. М. Олешко.

запалених свічках. Владика брав участь у відправі, читав молитви і посвятив пропам'ятний хрест. Гарні молитви, тропар Володимирів Великому, просвітителів України, обряд присяги, з'єднання з Христом. Світлом напевно залишає незабутні сліди у серцях присутніх. Після закінчення першої частини відправи відбувся обід навколо церкви. Вірні співали пісні «Ви що в Христа хрестилися», а при вході до церкви «Вітай нам, Владико». Церква була гарно прикрашена вишивками і квітами. Панував святковий настрій. При кінці відправи Владика благословив вірних. Отець І. Кротець ширими і теплими словами дякував Владіці за участь у святкуванні. Достойний гість вголосив проповідь, в якій вивів докладне знання нашої історії, підкреслив релі-

гійне переслідування нашого народу, закликав бути стійкими у вірі, взаємній пошані і любові. Блаженішого Патріярха Йосифа представив як символ українського народу і порівняв його до св. Томаса Море. «Це для мене велика честь і приємність бути з вами», сказав Владика. Хрест, посвячений сьогодні, символізує Церкву в катакомбах». Отець І. Кротець проголосив багатоглибкий проповідь, парадним, гостям, отцям, братам і сестрам на рідних землях, усім українцям у діаспорі, жертводавцям пропам'ятного Хреста М. Тислевичеві.

Святкування закінчено гимном Тисячоліття. Опісля відбулася перекуска, приготувана сестрицтвом під керівництвом Галини Аташук.

При збудуванні пропам'ятного хреста працювали Я. Росолі, М. Тислевич, М. Лозинський, М. Фик, М. Скрипочка, В. Намака, Р. Пилип'як, М. Навіайко, І. Шупер.

Свято фільмували чотирі телевізійні станції. У вечірніх годинах були подані у позитивному навісвітленні звітлення з святкування.

Я. Яворівський

М. Мачай — доктор медицини

Чи музика і медицина йдуть в парі? Видно що так, коли ж багато визначних учнів УМІ, які так гарно грали і виступали на концертах, починали студіювати в університеті медицини і вибирали остаточно лікарську професію.

Одна з них д-р Марта Мачай, але у неї дещо інше, бо вона закінчила два факультети. Навчаючись музики від 6-го року життя, обдарована, талановита Марта закінчила УМІ дипломним реченням у класі проф. Меланії Байлової в 1978 році.

Від 1977 року студіює в Ньюйоркському університеті, де крім перемедичних предметів закінчила кум дяде музикологічний студій бакалавром мистецтва. Тоді її головним предметом була музика, а побічним хемія. Марта мала завжди високі оцінки, була на листі декана, тож без труднощів була прийнята на студію медицини, яку закінчила дипломом доктора медицини 1985 року. Тепер є на третьому році резидентури в університетському шпиталі в Стоні Брук, Н. Й., і спеціалізується в психіатрії.

Весь час під час студій медицини знаходила час на музику, виправляла, виступала на концертах-задаючому університету. Її вчителі музики були в Ньюйоркському університеті: Валерій Падва і Лінда Кунно, а Мелдрел Вальман в музичній школі Меннес.

Марта одержала багато нагород з музики, виступала в радіо, брала участь в концертах молодих мистців в

Д-р Марта Мачай

Карієт Рісайетт Голд та виступала часто на українських імпрезах.

Марта від дитинства пластуна, брала участь в таборах та вишколах, а під час літніх вакацій ще в середній школі св. Юра в Нью Йорку, яку закінчила з відзначенням і стипендією, здати дві на курси Українського Католицького Університету в Римі. Марта є членом Українського Народного Союзу. Хоч переважна праця в лікарні, вона знаходить час для фортепіано і успішно виступає в концертах. Нещодавно мала нагоду слухати її три-коли вона ніжно і співно виконувала Інтермеццо Нижанківського і Жука «Посему», то нову ж з поривом і завзяттям її улюблене скерцо б. моль Шопена. Бажаємо молоденькій лікарні і пиятисті якнайкращих успіхів і досягнень в її двох професіях.

Таїса Богданська

„Пресвята Богородице спаси нас“

В травні природа оживає, оживає і набирає сили кожного року проща до Матері Божої Зарваницької. У цьому Божому році, присвяченому Марії, т. зв. Марійський Рік в 1000-ліття Християнства України, 15-го травня 1988 р. о. год. 3:30 до полудні, побожний нарід заповнив храм Божий Христа Царя в Найставні, Філадельфія.

Перед Молебнем зібрані з глибини душі звеличали своїм чудовим співом Матір Божу Зарваницьку. Нарід співав, молився, випрошував ласку для обездоленого народу. Найбільшим торжеством було, коли і ять священників стали перед престолом у стіп Богородиці: о. митрат д-р Іван Біланіч, о. митрат Зенон Злочовський, о. крилошанин Тома Баріляк, о. крилошанин Ярослав Шуст і о. Роман Мартинюк.

Прочани надхнені у молитовному настрої похиторували прощення за священниками „Пресвята Богородице спаси нас“. Парох о. митрат д-р Іван Біланіч привітав присутніх, а відтак о. крилошанин Тома Баріляк вголосив проповідь. Зосередившись отець на молитві нашого Патріярха Йосифа, коли вийшов на волю в 1965 році і молився в Люрді такими словами: „Мамо, чи Ти чуєш мене?“

Найбільшим моментом була суплікація, коли ми всі зі слезами в очах співали: „Всі святі землі української молять Бога за нас“. Опісля піднесені духовно і щасливі перейшли до церковної залі на короткий концерт. Секретарка Марійської Дру-

жини Марія Касян відкрила концерт і привітала гостей — священників, монахинь і Марійські Дружини: св. Ольги з Френкліну і св. Йосафата з парохії св. о. Миколая і Матері Божої Зарваницької з Найставну.

Реферат про чудотворні місця в Україні вголосила заступниця голови Анія Зарваницька, а опрацювала його наша Марійська дружина Стефанія Бернадін. Програму доповнив виступ вокального жіночого тріо „Камей“, в якому беруть участь Іванна Осідач, Ірена Райнер, Наталія Пуйда, при фортепіані Наталія Вайда. Були виконані „Коротке Слословіє“ — муз. о. митр. Зенона Злочовського, „Всє упованіє мє“, слова Т. Шевченка, муз. о. митр. З. Злочовського, „Святий Великий Володимир“, слова і мелодія о. Мелетія Лончини, муз. о. З. Злочовського. Акомпаньямент — Ірена Райнер, „Богородице Діво“, слова і мел. о. З. Злочовського, Акомп. Ірена Райнер. При перекусі і каві ще довго щасливі прочани обмінювалися думками.

В суботу, 21-го травня третя класа школи українства, якої учителькою є Марія Касян, а духовним провідником о. митр. Зенон Злочовський, вже втретє, відвідала ікону Зарваницької Божої Матері, що є у церкві Христа Царя. Чому тільки третя класа, а не ціла школа не відвідає раз у рік цю прекрасну чудотворну ікону у нашому храмі?

Присутня

В ІЗРАЇЛЬСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ відбулися дуже гострі дебати і виміна думок за закритими дверима між лейбористською партією Шімона Переза і політичним блоком Лікуд, яка в першу чергу свідчить про підготовку політичних партій до парламентарних виборів, передвиборча кампанія яких, як кажуть політичні спостерігачі, буде дуже гострою. Засідання відкрив Перез, а потім виступив прем'єр-міністр Ішак Шамір, який не називаючи навіть Переза по імені, назвав його й інших керівників лейбористської партії винними за підтримку Єгипту у справі міжнародного арбітражу при вирішенні справи смуги Таба. Перез зирявся з місця і закричав, що „людина, яка сама голосувала за арбітражем починає нас вчити“. Він закінчив членом Лікуди, що вони зумисно блокують процес замирення з арабами шляхом переговорів, у висліді чого наступили заворушення. Член Лікуди Еліягу Бен-Еліссар перервав Переза і закричав: „ви хочете бути ангелом миру з чистими руками. Болшевіки!“ Перез у відповідь заявив, що Бен-Еліссар поводиться як фашист. Так, менш-більш, розпочалася підготовка до парламентарних виборів, кажуть спостерігачі.

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО

внутрішні хвороби
приймає у Квінсі і виїжджає на виклики додому
Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО
Профілактика хвороб ісен і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймає тільки за попереднім домовленням
Адреса у Мангеттені
ROCKEFELLER CENTER
630 5th Ave., Room 1803
New York, N.Y. 10020
Адреса у Квінсі
105-37 64th Avenue
Forest Hills, N.Y. 11375
(718) 459-0111

ТЕАТР „ЗАГРАВА“ — В ЧИКАГО

но! М. Руденко гаряче апелує, будуйте спільно свою силу, своє значення у світі. В дечому погляді автора це у сфері прагнень, бажань, прокурор і батько в одній особі каже „тікайте звідси“, відмовіть молодих: „Не намітати, ми на своїй землі“. Це тільки коротка віміна слів у кінцевій дії, але як же знаменна ця як бажана.

Місце дії — Київ, головними місцями подій є хата прокурора Української РСР і Бюро престижного журналу „Дніпро“. Головні персонажі — кар'єристи, виконавці, московські наставники з однієї сторони, молодь, діти, творча інтелігенція з другої. Це зовсім нове покоління, рушійна, розумна сила того, що в п'єсі відбувається.

Хата Жарченків, як призма, кризь яку — розмови, зустрічі діалоги, питання — знаємо тісвіті. В Жарченку, батько дітей (студіюють обое) і прокурор, типичний кар'єрист, виконавець. В тій ролі дуже добрий Тарас Парченко. Його дружина Ляріса досить складна постань, з вигляду підпора в кар'єрі мужа, в деяких хвилинах виходить, що натягнула маску заміщення. Головною лівою жінкою є дочкою Ляріси і сином Тарасом („він в нас одиникий“). Відчуває небезпеку, хоче захищати, не знає як, не знає нічого про життя дітей.

Як згадане, другим місцем дії є редакція журналу „Дніпро“. Редактор А. Усен

кін „перекинчик“, може колись ідеаліст („вони нагадують нашу революцію, у нас був такий вогонь, рішучість тільки в неправильному напрямку“), як деякі українці в час українізації, він чомусь змінив прізвище і як „русский“ є виконавцем. Він зовсім інший в контактах з полк. Болдунієм — тут він цинік, часто висловлює такі уваги аж неймовірно. (Навряд чи можлива така відкритість між двома категоріями в тому світі недовір'я і заборанності, щоб сказати „ми не будували соціалізму, ми будували імперію“). Він, Усенкін, інший супротивник українців, „громами“ б'є поета В. Сільчанина, закидаючи націоналізм, а рівночасно в якійсь мірі тишить його „новий дух“, нові поді. Це дуже складна і цікава постань. Чи має актор (І. Кушніренко) всі можливості віддати тонкощі своєї ролі: цинізм не тільки у висловах, але мимично, грою мускулів на лиці. Не тільки в діалогах, які є знамениті, але, наприклад, кінцева сцена, сцена повна напруги — народ вийшов на вулиці міста, відгомін якихось поважних подій, привели до канцелярії головних організаторів, на сцені зудар дітей прокурора з батьком, крайне напруження, на сцені не може бути пасивних персонажів. Все відбувається дуже нагло, але чи публіка годна сполити, що, наприклад, Усенкін має іншого роду задоволення, як Болдунієм!

П'єса цікава ще і різними, крайніми персонажами: Тарас Жарченко, студент права, один з організаторів спротиву — ентузіаст, горить. Й. Терлецький дуже

добрий в ролі. Сестра Тараса Лідія — цікава молода дівчина, темпераментно знаменитий тип. Оля Широк чудова в цій ролі. (Шкода, що в п'єсі не розвинено глибше симпатії Олі і Степана Бузька, товариша Тараса. Навпевне це дало б більшого „смаку“ і може драматизму) Степан — галичанин, більш опановний, більш досвідчений — Іван Набережний добрий в цій ролі. Хотілося б, щоб був більш блискучий і дотепний жартівливий форми говорення. Надя Липовецька добра у складній ролі жінки прокурора, матері, в якій і відлуння давніх чистих почувань, якісь дії. До цікавих належать і сцени з дочкою Усенкіна, Софією, екстравагантною, яка в міру подій здобуває симпатію. Анна Левицька якби вроджена до таких ролей. Степан Генік-Березовський добре схопив складну психологічну структуру поета В. Сільчанина, його змішану настроєв'ю, то оптимізм і духовність „під небеса“, то настроєва „могила“.

Володимирів Довганько воль хвала за такий „майстерштіг“, напевно багато дечого це проаналізує, поглибить і далше „в народ“ треба це представляти.

П'єса „Танок волі“ Бориса Будного мала вже добрі рецензії. Я додам, що це надзвичайно симпатична сатира, крім головної, драматичної події — втечі танцюристи. Так знаменито представлені емігрантські персонажі зі всіми прогірами, представлені тактовно, нікого нічого не заважаючи. Публіка давно не мала так чудової погідної розваги і веселості!

Ірина Камінська

УКРАЇНСЬКІ БІБЛІЇ

з нагоди Тисячоліття в Україні

Вперше в 70-літній історії Советського Союзу, уряд СССР дозволив на импорт 100,000 Біблій українською мовою.

Асоціація Біблій Української Родина закликає Вас сплатити пожертву \$25.00 або більше, в межах можливості, щоб дати нагоду Об'єднаній Біблійній Асоціації Західної Німеччини видрукувати і доставити Українську Біблію в Україну.

Ми повинні об'єднано відгукнутися на цю Богом дану нагоду.

З подякою та Божим Благословенням —

UKRAINIAN FAMILY BIBLE ASSOCIATION
P.O. Box 3723, Palm Desert, CA 92261-3723
(619) 345-4913

ІВАН ДЕМ'ЯНОК ВИСЛОВЛЮЄТЬСЯ:

“ВИЗАСУДИЛИ... ЛЮДИНУ ЯКА Є ЗОВСІМ НЕВИННА, НЕВИННА ОСОБА.”

“Я НЕ Є ІВАН ГРОЗНИЙ І НАЙСПРАВЕДЛИВІШИЙ СВИДОК Є САМ БОГ, ЯКИЙ ЗНАЄ ЩО Я НЕВИННИЙ.”

“МЕНІ ЦЕ НЕ НАЛЕЖИТЬСЯ. Я НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ, НЕВИННИЙ — І БОГ Є МЕНІ СВИДОМ.”

ТОМУ ЗВЕРТАЄМОСЯ З ПРОХАННЯМ: ДОПОМОЖІТЬ ЗАХИСТИТИ НЕВИННУ УКРАЇНСЬКУ ЛЮДИНУ СВОЇМИ МОЛИТВАМИ ТА ФІНАНСОВИМИ ПОЖЕРТВАМИ — ПОДАЙМО БРАТНЮ РУКУ КОНЕЧНОЇ ДОПОМОГИ!

СВОЇ ПОЖЕРТВИ ПРОСИМО СЛАТИ НА АДРЕСУ:

THE JOHN DEMJANUK
DEFENSE FUND
P.O. BOX 92819
CLEVELAND, OHIO 44192

ОДНА З НАЙБІЛЬШИХ індустрій в Америці починає відчувати великий брак відповідальних робітників, заявляє Томас Донадо, президент Американської асоціації товарообміну, тобто доставки товарів вантажними машинами. Причиною такого великого запотребування якраз вівід вантажників є не тільки брак відповідальних осіб, але також й різні нові закони, які ставлять більші вимоги до них. Іде мова про переступлення цими водами законів автострад кожного стеїту в країні, як також наркоманства і алкоголізму.

ПРЕСОВЕ АГЕНТСТВО Франс Пресс, покладаючись на добре поінформовані джерела, повідомило, що в наступному місяці Швайцарія звільнить з тюрми генерала Жана-Луї Жанмера, засудженого у вересні 1976 року на 18 років тюрми за передачу в руки советських агентів КГБ засекречених матеріалів військового значення. Ген. Жанмер був перед засудом головнокомандуючим військовими протилежними частинами і відносив за інсталяцію нових оборонних споруд у Швайцарії. Швайцарське суспільство не задоволене переліченим звільненням шпигуна.

Українське Історичне Товариство

ділиться сумною вісткою з Членством УІТ і Громадянством, що 22-го липня 1988 р. на 77-му році життя відійшов у Вічність дійсний член УІТ і співробітник „Українського Історика“, професор канонічного права, визначний науковець і церковний діяч

о. проф. д-р

Мелетій Войнар, ЧСВВ

ПОХОРОНИ відбулися в понеділок, 25-го липня на українському католицькому цвинтарі св. Духа в Гемптон-бургу, Н. Й.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Управа Українського Історичного

Товариства та ред-Колегія

„Українського Історика“

Українська Вільна Академія Наук у США

зі смутком повідомляє, що 25-го липня 1988 року в Нью Йорку помер довголітній правний радник та щирий приятель Академії

бл. п. д-р

СТЕПАН ЯРЕМА

Дружини Ользі та Синам з Родинами висловлюємо найщиріше співчуття.

Співробітники та Управа УВАН

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів та Знайомих, що дня 23-го липня 1988 року відійшов у Вічність на 68-му році життя наш Дорогий ЧОЛОВІК

бл. п.

СЕМЕН КОДА

нар. в селі Сквітне на Лемківщині.

ПАНАХИДА відбулася у вівторок, 26-го липня 1988 р. о. год. 8-й веч. в похоронному заведенні Босак, 641 Atlantic St., Stamford, Conn.
ПОХОРОН відбувся у середу, 27-го липня 1988 р. о. год. 9-й ранком з церкви св. Володимира в Стемфорд, Конн., а відтак на українській католицькій цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

Залишилися у смутку:

жінка — РОЗАЛІЯ КУБИЧ-КОДА
донька — ІРИНА ЛОТОЦЬКА
зять — БОГДАН ПОТОЦЬКИЙ
внучка — РОЗА-МАРІЯ ПОТОЦЬКА
та ближча і дальша Родина в Україні і ЗСА

Ділимося сумною вісткою, що дня 23-го липня 1988 р. упокоїлася у Бозі в Пансіоні ім. Івана Франка в М'скага, Онт., Канада на 92-му році життя

бл. п.

Катерина Горбачевська з Ганкевичів

Уроджена на Київщині в сім'ї священника, мед-сестра Армії УНР, учителька, вдова по адвокату д-рові Льюнгінаві Горбачевському.

ПОХОРОНИ ОБРЯДИ відбулися з української православної церкви Покрови Пресвятої Богородиці в Монреалі, Канада на цвинтарі Монт Роаль.

Горем прибиті:

син — ЯРОСЛАВ з ОДАРКОЮ
внук — АНДРІЙ з ДАРКОЮ і правнучкою НАТАЛІКОЮ
внук — МИРОН з ТАМАРОЮ ГОРБАЧЕВСЬКОЮ
дочка — МАРІЯ з МЕТОДІЄМ КІНАХ
внук — ЯРОСЛАВ з ЗОРЕДКОЮ і правнучкою АДРІЯ і МАРКІЯН КІНАХ
внук — ТАРАС з ДАНЕЮ і правнучкою ХРИСТИНА КІНАХ
брат — ЮРІЙ і КАТЕРИНА ГАНКЕВИЧ
сестри: СЕРАФІМА й АНТОНІНА в Україні та дальша Родина в Канаді, Америці і в Україні

ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!

Нехай Канадська Земля прийме її і буде їй пером.

Революція...

(Закінчення зі стор. 2)

любів до власної поезії, до власної літератури? Чому не відновити діяльність хоч би таких організацій як Товариство Петра Могили, яке влаштовувало доповіді для студентів і дискусії з питання історії України й історії української літератури?

Саме тепер пора почати опові, як й наваж Горбачов, революційного і культурного життя в Україні.

У пошуку...

(Закінчення зі стор. 2)

них ідентифікувати себе виробництвом електромагнітних сигналів.

Слід нам проте мати на увазі, що можливість знаходження такого сигналу у всьому світі можна порівняти до можливості знаходження іди в стогі сина. З уваги на те, що ідентифікація життів у космосі слід розраховувати на багато років.

Але вже сьогодні можна собі уявити, що пригрозити ідентифікації в нашому світі, на вістку про успішну ідентифікацію хоч би одного сигналу, напрямленого до нас з далеких просторів галактики.

Самий же факт, що хтось такі сигнали висилає з кос-

мосу становитиме доказ існування в ньому інтелектуального життя та розв'язання споконвічного питання чи ми самотні у всесвіті?

Звичайно після передовлення такого сигналу керівники даної програми SETI намагатимуться 1) ідентифікувати місце походження даного сигналу чи сигналів, 2) розшифрувати їх зміст та 3) почати, в порозумінні з іншими народами світу, діалог з представниками нової космічної цивілізації.

Чи хтось з нас, наших дітей чи улюблених до цього часу, особисто в цьому сумнівається? Хоч за 100, 200 чи більше років наша технологія може зробити такий шалений стрибок вперед, що те, що сьогодні видається нам фантазією, або неможливістю, завтра може стати дійсністю!

Совєтський...

(Закінчення зі стор. 1)

тільки відомо, що певні справи про Афганістан скоро пролетять на сторінках преси і тому комуністичні лідери, мовляв, повинні бути готові для такої вимови думок і стверджень. Стає ген. Чагалов правдоподібно означає початок такої дискусії.

Ген. Чагалов не тільки говорить у статті про упадок Кабула, але також ставить під сумнів доперішню пропагандистську кампанію СССР, що совєтські військові частини були послані до цієї країни, для оборони і збереження „революційних здобутків“ тамошніх комуністів. Це вперше в совєтському виданні говориться не про „афганську революцію“, а про „військовий переворот“ шляхом застосування сили.

На думку совєтського генерала, головна помилка була зроблена підтриманням Москвою маріонетковим урядом комуністів, які недовірливо впливали і підтримки на повстанський рух релігійних керівників Афганістану. Також теперішній керівник компартії і президент Наджібулла не міг сконсолідувати ряди комуністів. „Кожний говорить про єдиність“, каже ген. Чагалов, але фактичної єдиності серед них не було вже від самого початку. У Вашингтоні, секретар

Департаменту оборони Френк Карлуччі і заступник державного секретаря ЗСА Джен Вайтс не дуже то вірять інформації з Пакистану кажучи, що розвідники ЗСА й інших західних країн запевняють, що відтягнення совєтського війська продовжується далі, згідно з планом. Вони однак уважно вивчають також заяви президента уль-Гаха.

Газета „Нью Йорк Сіті Грібюн“ помістила інформацію 25-го липня, що ніби то у червні веліся переговори між представниками Москви і мусульманськими. Зетріч, мовляв, відбулася у одній із скандинавських країн. Не можна отже виключити, що Москва старастся запевнити для комуністичної участі у майбутньому уряді, кажуть спостерігачі.

СФУЖО...

(Закінчення зі стор. 1)

го травня н.р. в Женеві, була Зоя Нижанківська, голова Товариства Українських Жінок у Швейцарії. Під час наради у справі „Насильства над дітьми“. З. Нижанківська представила проблему насильства русифікації в Україні, починаючи від салочка. З. Нижанківську запросили до участі в праймх Женевської секції цієї організації.

П. Рубан...

(Закінчення зі стор. 1)

ла совєтська прокуратура різні проступки, до злочинства включно. Але хоч Л. Лук'яненко як правник дає у своєму зверненні усі докази того „кривосуддя“, що зустріло П. Рубана, совєтська система не поступилася ані на крок у своїх наклепах про його „кримінальні“ злочини.

Але також не поступився ані на крок сам П. Рубан, залишаючись стійким у своїх домаганнях прав для політичного в'язня, як і в підтриманні своїх співтоваришів неволі.

„Знаєте, — каже він нам, — тюремний режим уміє так зламати людину, що по якому часу вона забуває вже реагувати, не хочеться нічого, а страх стає панівною силою“.

П. Рубан розповідає нам, як його співтовариші в'язні були зовсім байдужі до своєї долі, і це було причиною, що він розпочав між ними політичну акцію: він спонукав їх до політичного бунту, до боротьби за статус політичних в'язнів, до боротьби з насильством. Він, наприклад, сам відмовився брати за плату за працю, яку виконував в карному таборі, тому саме, що він політичний в'язень, а не кримінальний.

Але найбільше потрясало його розповіді є та частина, в якій він старастся нам представити переживання у т.зв. штрафному ізоляторі. А він пробував у ньому в різних періодах свого ув'язнення 47 днів. Чи можемо ми, які такого не пережили, відчувати, що діється з людиною, коли вона сидить самотня у холоді і голоді довгими днями? „Людина прямо божеволіє“, — спокійно і без хвилювання поясняє П. Рубан. „З часом, коли ви дістаете 450 грамів хліба і гаря-

Інтарсія Петра Рубана, одна з небагатьох, які мистецтвом дозволено вивести з України.

чу воду на щільний день, а з вас стягають усе тепле убрання і накривають, вам вже не хочеться нічого. Ви просто трагічно почуваєтеся: сон — це тортури, а дійсність ще більша! Коли мене випустили, мені спершу здавалося, що я не ходжу по світі, а літаю поза його межами...“

Нам усім якось ніяково слухати про ці терпіння і ми ставимо конкретне питання, яке на ділі харчування в'язнів, бож же так недавно совєтський прокурор запевняв американського журналіста А. М. Розентола із „Нью Йорк Таймса“, що в'язні харчуються знаменито. П. Рубан подає нам точні шлодення менш ніж в'язнів, яке складається із 100 грамів картоплі і 5 грамів каші на сніданок; 100 грамів картоплі, 120 грамів каші, 20 грамів буряків, 30 грамів каші та 5 грамів олії в обід; 20 грамів круп на вечерю.

Добре було це мені, на якому жив 22 роки П. Рубан, подати до американсь-

кої преси, щоб належно відповісти прокуророві І. Ракманінові.

Із цих фізичних терпінь наш гість переходить на духовні, які йому доводилося пережити нарівні із голодом. Він розповідає про це кривосуддя, яке він зазнав, коли з нього старалися зробити звичайного злочинця за збирання відпадків дерева на інтарсії праці, про приписування йому „протисовєтської пропаганди“, коли цитував думки із офіційного економічного журналу, як покарали за те, що вимагав навчання української мови для його дитини у т.зв. українській школі.

Але найбільше чітко і захоплююче звучать відомі погляди П. Рубана про сьогодишню ситуацію в Україні і її майбутнє. На його думку, процес цілої перебудови, який веде М. Горбачов, дуже поверховний. П. Рубан не бачить ніяких справжніх змін, особливо в Україні, і каже, що політика сталінізму далі існує, головна на провінції. Але передусім відчувається далі натиск русифікації в Україні. Він вважає, що це не зміниться тому, що підставою величезності Росії є і буде бажання не мати окремої України чи Білорусії. І процес русифікації не меншає, попри останні намагання цей стан поправити усіми легальними і нелегальними шляхами. Розуміється, П. Рубан вважає, що теперішню гласність треба використовувати де можна, і тому всі українці, які станули тепер на захист мови, в тому одностійді, хоч у них різні способи досягнати цілі.

Але русифікація не лише проявляється в мові, — каже П. Рубан, — мова це піна процесів економічних і культурних, і ми усі мусимо мати це на увазі. В першу чергу треба пам'ятати нам,

що єдина централізована влада існує у Москві, і її підкорюється все на чолі із КГБ, — а ця влада є російською. Тому теж робиться все, щоб підкорити національну стремління, тому вбивається українське коріння, українська історія, українська національна стремління. А без вирішення національного питання не можна нічого розв'язати і ніколи не можна розділити людської свободи від національної.

„З такими проблемами приходиться нам усім сьогодні боротися і як не будемо всі разом іти вперед — життя пройде побіч нас“.

Тому важлива єдність всіх українців тут, на вільній землі, і взаємне порозуміння. Того чекають ті, які залишилися на батьківщині, — передає нам їхню волю П. Рубан, а при тому підкреслює, як дуже в Україні бажано знати про життя українців на Заході, про усі прояви культурного чи політичного успіху, і як нетерпеливо чекають на нашу пресу і на вістки від нас.

У нашій довгій розмові, а радше в монолозі П. Рубана, перериваючи лише нашими запитаннями, ми зупиняємося ще на різних проблемах, на які наш гість дає ясну, щирі та переконливі відповіді.

Вкінці ми ще заторкуємо мистецьку творчість П. Рубана, в якій він працював, попри усіх перепон — процесів, присудів і ув'язнення. Це інтарсія — будова картин із різнокольорових кусочків дерева, що в цілості робить враження малюнку. Такою технікою була також зроблена славна Статуя Свободи, яку П. Рубан хотів подарувати американському народові у 200-річчя незалежності, і за те йому довелося відіслати всім рокам тюрми і п'ять заслання.

Сьогодні він тут, на вільній землі, залучений із цілою своєю родиною, має вкінці можливість посвятити йому мистецтву, що на Заході не дуже відоме.

Але коли слухаємо його, то бачимо, що його завдання лежить далеко поза мистецькою працею. Він бо не лише художник, а філософ, знавець історії, а в першу чергу глибокий український патріот, який уміє запалити іскру того українства серед товаришів неволі, попри панівного там страху. Який отже воногні може він запалити серед нас тут, на волі!

Але русифікація не лише проявляється в мові, — каже П. Рубан, — мова це піна процесів економічних і культурних, і ми усі мусимо мати це на увазі. В першу чергу треба пам'ятати нам,

• FUNERAL DIRECTORS •

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛЮІС НАЙГРО — директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED
Обслуга ШИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
Також займаємося похоро-
нами на цвинтарі в Бавнд
Брук, перенесенням Тілних
Останків з різних країн
світу
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

UKRAINIAN NATIONAL
FUNERAL SERVICE

Управа Українського
Національного Цвинтаря-
Пам'ятника та мавзолею
попалоджує всі справи
пов'язані з похороном і по-
хованням в ЗСА.

4111 Pennsylvania Ave., SE
Washington, D.C. 20746
Tel.: (301) 568-0630

MAIL: PO Box 430
Dunkirk, MD 20754

A Thousand Years
of Christianity
in Ukraine

Вже появилася
книга

„ТІСЯЧА
РОКІВ
ХРИСТІАНСТВА
НА УКРАЇНІ“
(англійською мовою)

Хронологія Християнства на Україні від 1-го століття до 1988 року. Великий формат, багато фотографій і ілюстрацій (такі як: «Хрещення», «Відродження», «Відродження», «Відродження», «Відродження»). Тверда обкладинка, літосковий папір. Видання Сполоскилу і Краєвого Комітету Тисячоліття Християнства на Україні у США, 1988. Балтимор, стор. 312, ціна 50.00 дол.

Набувати у книгарні Свободи
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців сенту Нью Джерсі обов'язує додати до ціни 6% сентевого податку

Необхідні всім, хто цікавиться українським
образотворчим мистецтвом

КНИГИ

„СВІТОВА ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКИХ ОБРАЗОТВОРЧИХ
МИСТЦІВ“
у твердій обкладинці 30 ам. або 35 кан. дол.
у м'якій обкладинці 25 ам. або 30 кан. дол.

„ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА“
лише у м'якій обкладинці 12 ам. дол.

„ВИСТАВКА ТРИДЦЯТИ“
лише у м'якій обкладинці 10 ам. дол.

„КНИГА МИСТЦІВ“
лише у м'якій обкладинці 5 ам. дол.

„ВІКТОР ЦИМБАЛ“ — Монографія
у твердій обкладинці 25 ам. дол.

„СИМВОЛІКА УКРАЇНСЬКОГО ПИСАННЯ“
у твердій обкладинці 30 ам. дол.

подані ціни — разом з пересилкою
Замовлення з чеком або — моні ордером — сплати на адресу

UKRAINIAN CANADIAN ART FOUNDATION
2118-A Bloor Street West, Toronto, Ont., Canada M6S 1M8

IKTPI Established 1920

KOBASNIUK TRAVEL INC.
157 Second Avenue, New York, N.Y. 10003
(212) 254-8779

**Запрошуємо Вас взяти участь у
СВЯТКУВАННЯХ 1000-ЛІТТЯ ХРИСТІАНСТВА
УКРАЇНИ**
які відбудуться у ЧЕНСТОХОВІ, Польща
та
групово відвідати українську громаду у ПЕРЕМИШЛІ
Подорож під протекторатом Їх Ексцеленції Владики ВАСИЛЯ ЛОСТЕНА
та духовним проводом о. ПАТРИКІЯ ПАЩАКА, ЧСВВ

SLOVIANKA I SEPTEMBER 7-18, 1988

WARSAW September 8-9
CZESTOCHOWA 9-12
PEREMYSL-Jaroslav 12-14
KRAKOW 14-16
WARSAW-Lowicz 16-18

LUFTHANSA from NEW YORK \$1,650

TOUR FEATURES: LUFTHANSA ROUND TRIP FLIGHTS PRIVATE BUS IN POLAND — FIRSTCLASS HOTELS — DAILY BREAKFAST — DINNER AND FOUR LUNCHES — GUIDED SIGHTSEEING — CZESTOCHOWA CELEBRATIONS TRANSFERS — BAGGAGE HANDLING — TAXES — TIPPING POLISH VISA FEE/HANDLING — KOBASNIUK ESCORT SERVICES FROM NEW YORK

SLOVIANKA II SEPTEMBER 7-21, 1988

WARSAW September 8-9
CZESTOCHOWA 9-12
POLAND visiting relatives 12-21

LUFTHANSA from NEW YORK \$1,250

TOUR FEATURES: LUFTHANSA ROUND TRIP FLIGHTS SEPT. 7-12 SERVICES AS SLOVIANKA I SEPT. 12-21 VISIT RELATIVES OWN ARRANGEMENTS SUBJECT POLISH VISA REGULATIONS POLISH VISA FEE AND HANDLING IS INCLUDED

REGISTRATION UNTIL AUGUST 6, 1988. ITINERARY & PRICES SUBJECT TO CHANGE.

TO: KOBASNIUK TRAVEL INC., 157 Second Avenue — New York — New York 10003

Enclosed is \$250.00 per person DEPOSIT for SEPTEMBER 7, 1988 ☐ SLOVIANKA I ☐ SLOVIANKA II

NAME 1) _____ 2) _____
ADDRESS _____ Zip Code _____
TELEPHONE Home _____ Business _____
My U.S. PASSPORT Valid to: _____ No. _____ I am NOT a U.S. citizen ☐
SMOKER ☐ YES ☐ NO REQUESTING at additional cost ☐ SINGLE ROOM ☐
DOMESTIC FLIGHTS ☐ from _____
AIRFARE PLUS TAX to be paid in my CREDIT CARD No. _____ NAME (in print) _____

ВЖЕ Є У РОЗПРОДАЖІ АНГЛОМОВНЕ
ВИДАННЯ
**THE MILLENNIUM OF UKRAINIAN
CHRISTIANITY**

М. Чирівський, гол. редактор, ст. — 617, 70 ілюстрацій, видання Філософської Бібліотеки, Нью Йорк, 1988, ціна \$59.95

КНИЖКУ МОЖНА ЗАКУПИТИ:

- Mr. D. Bohai, ODFU
136 2nd Ave.
New York, N.Y. 10003
або
- Shevchenko Scientific Society,
63 4th Ave.
New York, N.Y. 10003.
або
- Philosophical Library, Inc.
200 West 57th St.
New York, N.Y. 10019.

Прощу доплатити \$2.50 на пересилку.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Вже вийшла з друку і можна набути в
українських книгарнях книжка-альбом
„УКРАЇНА Й УКРАЇНЦІ“

Книжка-альбом присвячений Тисячоліттю Хрищення Руси-України, великого формату, літосково оформлений, містить в собі понад 300 кольорових фотографій з України й українських поселень у вільному світі; тексти англійською мовою.

- В альбомі славновісні культурно-історичні пам'ятки України: Софійський Собор, Києво-Печерська і Почаївська лаври, собори і церкви, фортеці і могили, вікопомні місця і пам'ятки з минулого України, пам'ятники визначним особистостям українського народу.
- Народне мистецтво-бандура, вишивка, різьба, кераміка, писанка.
- З життя української еміграції, матеріально-духові надбання, культурно-релігійні інституції та громадські установи.
- Книжка-альбом розповідає про Україну про українців в цілому світі, та про змагання українського народу за волю і незалежність.

Подаруйте цю книжку своїм дітям, внукам, та приятелям серед яких живете, щоб знали правду про нас.

До книжки співпрацювали понад 30 авторів, та понад 50 осіб дали ілюстрації до книжки. Досі ми не мали щось подібного, та кращого, що можна подарувати чужинцям.

Книжка коштує в Америці 40.00 дол., в Канаді 45.00 дол. плюс пересилка. Книжку можна набути в усіх українських книгарнях, або в видавництвах „Фортуна“.

Mr. P. Kardash 74 Snell Gr. Oak Park, Vic. 3046, Australia.

**FIGHTING FOR FREEDOM: THE
UKRAINIAN VOLUNTEER DIVISION**
by Richard Landwehr. 128
pictures (many are published here
for the first time) 8 maps. The first
English-language account in detail
of the Ukrainian SS 14th Waffen-
Grenadier Division der SS (First
Division of Ukrainian National
Army). The cover design is in full
color. In this classic work Mr.
Landwehr delineates how and why
the Ukrainian Division of the Waffen-SS was formed, what it did on
the battlefield and what eventually
happened to it. 224 pages, deluxe
hardback library edition \$24.00
Send a stamped self-addressed
envelope for a free book list.

BULK ORDER:
5 to 49 copies: 40% discount
50 to 99 copies: 50% discount
100 or more: 60% discount
over 1,000 write for quotes

BIBLIOPHILE LEGION BOOKS
P.O. Box 612
Silver Spring, Md., 20901-0612

Please type or print clearly
Name _____
Street _____
City _____ Zip _____
State _____